

Filozofická fakulta Univerzity Palackého

**Profesionalizmy a slova slangová v oblasti IT vyskytující
se v recenzích a diskusních fórech v angličtině a v češtině**

(Bakalářská práce)

2014

Jana Baštinová

Filozofická fakulta Univerzity Palackého

Katedra anglistiky a amerikanistiky

**Profesionalizmy a slova slangová v oblasti IT vyskytující se
v recenzích a diskusních fórech v angličtině a v češtině**

**IT Related Slang and Professional Language Occuring in Reviews
and Internet Forums Both in English and Czech**

(Bakalářská práce)

Autor: Jana Baštinová

Studijní obor: Angličtina se zaměřením na tlumočení a překlad

Vedoucí práce: Mgr. Michal Kubánek

Olomouc 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla úplný seznam citované a použité literatury.

V Olomouci dne 5. 5. 2014

Podpis

Poděkování

Děkuji vedoucímu své práce, Mgr. Michalu Kubánkovi, za pomoc, cenné rady a všechen čas, který mi věnoval. Dále děkuji svým rodičům za trpělivost a (nejen) psychickou podporu.

Obsah

Úvod.....	1
Teoretická část	3
1. Slang.....	4
1.1 Co je to slang	4
1.2 Účel slangu.....	7
1.2.1 Potřeba zajištění pojmenování pro nové věci.....	7
1.2.2 Snaha vytvářet nová (vtipnější či moderní) pojmenování pro již existující slangové výrazy	8
1.2.3 Utajení obsahu před nezúčastněnými.....	8
1.2.4 Integrovaní funkce	9
1.3 Vlastnosti typické pro slang.....	10
1.3.1 Synonymita slangových výrazů	10
1.3.2 Citová zabarvenost.....	10
1.3.3 Nespisovnost.....	11
1.3.4 Rozšiřování slangu.....	11
1.3.5 Dočasnost.....	11
1.3.6 Humor a hravost.....	11
1.4 Slang a termín	12
1.4.1 Termín.....	12
1.4.2 Rozdíl mezi výrazem slangovým a termínem.....	12
1.5 Žargon a argot.....	13
1.6 Slang a nářečí.....	14
2. Profesionalizmy	15
2.1 Co jsou to profesionalizmy	15
2.2 Rozlišení profesionalizmů a profesního slangu	15
3. Diskusní fóra a recenze.....	17
3.1 Diskusní fóra.....	17
3.2 Recenze.....	17
3.3 Komunikace na internetu	18
4. Tvoření slov ve slangu	20
4.1 Tvoření slangu skládáním.....	20
4.2 Tvoření odvozováním	21
4.3 Tvoření zkracováním	22
4.4 Tvoření konverzí.....	22

4.5 Tvoření přenášením významu	23
4.6 Tvoření přejímáním z cizích jazyků.....	24
Praktická část	26
5. Analýza vybraných slangových výrazů	27
6. Zjištěné tendence slangových výrazů	40
6.1 Tendence týkající se tvoření slangových slov souvisejících s informačními technologemi v angličtině	40
6.2 Tendence týkající se tvoření slangových slov souvisejících s informačními technologemi v češtině.....	41
6.3 Pronikání slangu do recenzí	42
7. Shrnutí praktické části	43
Závěr	45
Příloha 1	48
Resumé.....	54
Bibliografie	56
Anotace	58
Abstract.....	59

Úvod

Cílem této bakalářské práce je analýza jazyka a některých specifických výrazů, používaných internetovou komunitou specialistů, nadšenců a uživatelů v oboru informačních technologií (IT), kteří jsou dále v této práci označováni jako *internetoví uživatelé*. Důvodem pro volbu této oblasti bylo, že je zajímavá, dynamická a rychle se rozvíjející a v jejím rámci neustále vznikají nové skutečnosti, pro které je třeba nalézt nová pojmenování. Analýza proběhne primárně ve vztahu k angličtině, dále budou zkoumány také české ekvivalenty slangových pojmů.

První část této práce se zaměřuje na teoretickou stránku věci. Porovnává různé přístupy k definici termínu *slang* a odlišnosti mezi jeho současným českým a anglickým pojetím. Dále se zabývá problematikou *profesionalizmů* a hodnotí vztah *slangu* k *argotu*, *žargonu*, *termínu* či *nářečí*.

Práce dále zkoumá různé způsoby vytváření slangových pojmenování, specificky to jsou odlišnosti ve způsobu, jakým se slang tvoří v angličtině a jakým v češtině. Pozornost bude také věnována i přenášení významu a adaptačním procesům, probíhajícím při přímém přejímání výrazů z angličtiny do češtiny. Tato analýza proběhne s pomocí titulů *O českých slanzích* od Jaroslava Hubáčka, *Několik slangových slovníků* od Jaroslava Suka, *O české terminologii* od Běly Poštolkové et al. a dalších, uvedených později v této práci. Anglické slangové výrazy pocházejí mimo internetových zdrojů také z knih *Anglicko/český slovník internetu* od Olivera Rosenbauma či *The Oxford Dictionary of Slang* od Johna Ayto. Výhodou druhého zmíněného slovníku je, že věnuje pozornost i historii tvorby slangových termínů v mluvené podobě, protože jak Ayto uvádí, „co se týče slangu, často se děje, že se výrazy napřed objevují v mluvené podobě a až po nějaké době se dostanou do tiskové podoby“.¹ České slangové výrazy budou čerpány taktéž přímo z internetu a z knih *Výběrový slovník českých slangů* od

¹ AYTO, John. *The Oxford Dictionary of Slang*. 1. vyd. New York: Oxford University Press, 1998, s.5.

Jaroslava Hubáčka či z publikace *Anglicko-český a česko-anglický výkladový slovník internetu* od Antonína Vitovského.

Praktická část práce čerpá díky své povaze převážně z internetových zdrojů. Práce se zaměřuje na několik z největších a nejnavštěvovanějších diskusních fór, ale také na ty menší z nich, na kterých IT uživatelé sdílí své dojmy a zážitky svým přirozeným jazykem. Právě ten je nejdůležitějším zdrojem sám o sobě, protože IT slang a profesionalizmy jsou z velké části tvořeny internetovými uživateli samotnými. Práce na těchto konkrétních případech demonstruje teoretické závěry o tvoření a pojetí slangu, které vyplynou z první části práce, a zároveň stanovuje současné trendy a tendence při tvoření slangu, souvisejícího s informačními technologiemi.

Kromě tohoto porovnání angličtiny s češtinou je praktická část této práce rovněž přínosná i z pohledu překladatele – není sice pravděpodobné, že by se překladatel při výkonu svého povolání setkal se zakázkou, která by spočívala v překladu příspěvků na internetovém fóru, ovšem IT slang z těchto fór proniká také do již zmíněných recenzí, které překládány bývají. Proto je analýza relevantní i z tohoto pohledu.

Protože práce zkoumá rozdíly a podobnosti mezi angličtinou a češtinou, autorka při jejím vypracování pracovala jak s českými, tak anglickými zdroji, a to jak internetovými, tak knižními.

Všechny závěry a výsledky zkoumání v této práci jsou podloženy argumenty a ilustrovány na konkrétních příkladech.

Teoretická část

Abychom objasnili, co pod pojmem *slang* a *profesionalizmy* chápeme v obecné rovině, teoretická část této práce se věnuje především slangu a profesionalizmům obecně, jejich definici a charakteristickým vlastnostem. Práce taktéž předkládá vlastní definici slangu. Dále zde budou vysvětleny další pro práci důležité pojmy, jako *diskusní fórum* či *recenze*.

Porovnání angličtiny a češtiny se bude věnovat spíše část praktická, přesto jej lze najít i v části teoretické, zejména při zkoumání způsobů tvoření slangu. Teoretická část je na rozdíl od praktické části zaměřena na slang obecně, praktická část už zkoumá jeho konkrétní odvětví – IT slang neboli slang související s informačními technologiemi.

1. Slang

1.1 Co je to slang

Slang je bezesporu velmi specifickou jazykovou formou. Je vytvářen, měněn a používán lidmi (což má společné s jazykem obecně), a to jak lidmi specifickými svým profesním zaměřením (např. železničářský slang), tak i lidmi bez tohoto zaměření (např. studenti, homosexuálové). Slang je specifický hlavně tím, že se nedá řadit ani mezi varianty obecného jazyka, protože od něj se liší právě souborem profesních a technických termínů a označení, ale na druhou stranu jej nemůžeme řadit ani mezi varianty odborného jazyka. Odborný jazyk se totiž vyznačuje svou spisovností, kterou slang zcela logicky postrádá – pro vyjadřování mluvčích například výše uvedeného studentského slangu (žáků středních či základních škol) rozhodně spisovnost není charakteristická. Slang taktéž neobsahuje technické termíny, ačkoli se jim povahou blíží a vztahuje se k nim (profesní slang).

Další charakteristickou vlastností slangu je jeho výskyt jen v lexikální rovině. Slang nemá vlastní gramatiku, realizuje se jen v oblasti slovní zásoby (jedná se tedy spíše jen o jednotlivá slova či slovní spojení). Je součástí živého jazyka a jako takový se neustále obohacuje a mění.

Podle publikace Jaroslava Hubáčka² *O českých slanzích* se slovo slang jako takové se začalo používat někdy v 18. století v Anglii, a tehdy se termín používal jen k označení vulgárního jazyka. Až později začalo označení slang reprezentovat širší škálu mluvy. A právě proto, že slang je nespisovnou součástí jazyka a jeho vývoj probíhal volně a neřízeně, není úplně jednoduché sestavit jeho přesnou a jednotnou definici. Všeobecně by se dalo říci, že slang je vlastně sociální variantou jazyka. V zásadě platí, že každá světová společnost je ve svém nitru rozdělená na určité sociální vrstvy a skupiny. Každá tato sociální skupina má svou vlastní variantu jazyka, a ta se více či méně liší od jazyka spisovného. Je však důležité nezaměňovat sociální vrstvy se sociálními třídami, protože, jak uvádí

² Srov. HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. 1. vyd. Ostrava: Profil, 1979, s. 9.

Černý, „výzkumy prokázaly, že neexistuje přímá souvislost mezi jazykem jednotlivých mluvčích a jejich příslušností k sociálním třídám.“³

Jak uvádí Hubáček⁴, z výše uvedených důvodů vyplývá fakt, že při tvoření slangu působí mimo jiné také faktory mimojazykové. Ty mohou být jak sociální, tak psychické.

Významný problém, na který při zkoumání slangu narazíme, je jeho samotná definice. O definici pojmu slang se pokoušelo již mnoho českých i zahraničních odborníků. Pro představení této problematiky a demonstraci rozdílů mezi jednotlivými definicemi slangu níže uvedeme některé z nich:

Příruční mluvnice češtiny definuje slang takto: „Slang je soubor slov a frází užívaných skupinou lidí spojených stejným zájmem, eventuálně též profesí.“⁵

Česká mluvnice ho definuje jako „soubor takovýchto jazykových prostředků slovních, jichž zpravidla užívají v běžně mluvených projevech lidé pracující v určitém oboru.“⁶

Francis Katamba zase slang definuje takto: „Slang je termín používaný k označení varianty jazyka s neformální, často právě v onu dobu mezi lidmi velmi populární, nestandardní slovní zásobou.“⁷ (překlad vlastní)

Jaroslav Hubáček předkládá svým čtenářům tuto definici: „...slang je svébytná součást národního jazyka, jež má podobu nespisovné vrstvy speciálních pojmenování realizované v běžném (nejčastěji polooficiálním a neoficiálním) dorozumívacím styku lidí vázaných stejným pracovním prostředím nebo stejnou sférou zájmů a sloužící jednak specifickým potřebám jazykové komunikace, jednak jako prostředek vyjádření příslušnosti k prostředí či k zájmové sféře.“⁸

Olišným pohledem se na slang dívá Jaroslav Suk. Ve své publikaci *Několik slangových slovníků* o slangu tvrdí: „Slang definuji jako mluvu skupinovou,

³ ČERNÝ, Jiří. *Úvod do studia jazyka*. 2. vyd. Olomouc: Rubico, 2009, s. 393.

⁴Srov. HUBÁČEK 1979, s. 11.

⁵ GREPL, Miloslav et al. *Příruční mluvnice češtiny*. 1. vyd. Praha: NLN, 1995, s. 94.

⁶ HAVRÁNEK, Bohuslav a Alois JEDLIČKA. *Česká mluvnice*. 5. vyd. Praha: SPN, 1986, s. 9.

⁷ KATAMBA, Francis. *English Words*. 1. vyd. Londýn: Routledge, 1994, s. 114.

⁸ HUBÁČEK 1979, s. 17.

mající zvláštní lexikální rejstřík, označující především předměty, osoby, jevy atd. pro život mimo skupinu netypické, sloužící pro komunikaci uvnitř skupiny a často i k vydělení dané skupiny od ostatní společnosti, tedy mající funkci integrující.“⁹

Jak lze pochopit po uvedení těchto příkladů, v praxi neexistuje jednotná verze chápání slangu. Co však z definic jednoznačně vyplývá, je to, že slang je určitou formou slovní zásoby a vyskytuje se jen na lexikální úrovni jazyka, čímž se liší od jiných, jemu podobných jazykových forem (např. nářečí).

Dle výše uvedených definic by se dále slang zjednodušeně dal rozdělit na tři základní skupiny (tyto výrazy budou v textu dále používány):

1. *profesní slang* – slang používaný určitou skupinou lidí, kterou spojuje společné zaměstnání (např. železničářský slang) či studium (studentský slang)
2. *zájmový slang* – skupinu lidí, používající tento druh slangu, spojuje společný zájem, záliba či koníček (např. myslivecký slang, slang hráčů počítačových her)
3. *sociální slang* – slang typický pro určitou sociální skupinu nebo skupinu lidí, které spojuje životní styl (např. slang celebrit, bezdomovců, homosexuálů)

Co se týče samotného výrazu slang, je jeho etymologický původ sporný. Např. Hubáček uvádí, že slovo slang „má pravděpodobný původ v anglickém *s'language* (= něčí jazyk...)“.¹⁰ Jinou teorií je, že slovo bylo převzato z norštiny, konkrétně ze slova *sleng* (tuto teorii uvádí dle tvrzení Hubáčka¹¹ např. Dr. Ernest Klein či E. Partridge). Slovo *sleng* v norštině znamená „házení“ a slovo slang podle této teorie bylo odvozeno od norského slovního spojení do angličtiny přeložitelného jako „to sling a jaw“, volně přeloženo jako „vzít si hubu na špacír“ či „mlít hubou“. Podobně jako u definice slangu samotného, ani zde neexistuje jednotná a konečná odpověď, uznávaná všemi, a původ slova slang se tak stává předmětem mnoha diskuzí.

⁹ SUK, Jaroslav. *Několik slangových slovníků*. 1. vyd. Praha: Inverze, 1993, s.8.

¹⁰ HUBÁČEK 1979, s. 9.

¹¹ Srov. HUBÁČEK 1979, s. 9.

1.2 Účel slangu

Slang v zásadě vzniká přirozeně a jeho lexikum se kvůli níže zmíněným důvodům neustále obohacuje a mění. Důvody, proč slang vzniká, se dají seskupit do následujících pěti kategorií:

1. Potřeba zajištění pojmenování pro nové věci
2. Snaha vytvářet nová (vtipnější či moderní) pojmenování pro již existující slangové výrazy
3. Utajení obsahu před nezúčastněnými (zde jde o účel níže zmíněného argotu)
4. Integrovaní funkce, stmelující uživatele slangu dohromady
5. Zkracování již existujících výrazů

Je však důležité zmínit, že se následující účely slangu navzájem propojují a že žádný slangový výraz není vymezen jen jedním z nich. Není proto výjimkou, když jeden slangový výraz vznikne zároveň za účelem zkrácení původního pojmenování a zároveň například pro integraci skupiny, která bude tento výraz používat. Níže jsou jednotlivé kategorie blíže popsány.

1.2.1 Potřeba zajištění pojmenování pro nové věci

Prvním účelem je zde potřeba zajišťování pojmenování pro nové věci. Tento důvod pro vznik slangu je typický například pro IT slang, protože informační technologie se neustále vyvíjejí, čímž vznikají nové skutečnosti, které je potřeba nějak pojmenovat. Kromě IT slangu se však potřeba pojmenovat nové věci objevuje také i v obyčejném každodenním životě. Jak tato nová pojmenování vznikají a jaké slovtvorné procesy se při jejich tvoření uplatňují – viz kapitola 4. Tvoření slov ve slangu.

Pro ilustraci lze uveste jeden příklad z každodenního života: v dřívější době se do nákupních vozíků daly použít jen pětikoruny nebo desetikoruny, ale bylo to značně nepraktické, protože se často stávalo, že člověku nezbyly drobné a neměl

si vozík jak odemknout. Proto výrobci přišli s chytrými plastovými kolečky přesně ve tvaru mincí, které začali lidé používat do nákupních vozíků namísto pětikorun či desetikorun (a na rozdíl od mincí se nemohlo stát, že by je člověk utratil, proto v peněžence zůstávaly). Protože to však byla zcela nová věc, bylo pro ni potřeba vymyslet nějaké pojmenování. Začal se tedy používat výraz *žeton* či delší výraz *kolečko do nákupního vozíku*, který se v běžné mluvě zkracuje na pouhé *kolečko*.

1.2.2 Snaha vytvářet nová (vtipnější či moderní) pojmenování pro již existující slangové výrazy

Dalším důvodem pro vznik slangových výrazů je snaha vytvářet nová pojmenování pro věci, které již slangově pojmenovány v minulosti byly. Zde se projevuje hravost a kreativita mluvčích, kteří se snaží v běžné mluvě nahrazovat spisovné výrazy nově vzniklými (a slang se tak stává synonymním pojmenováním těchto pojmů), např.: *Micro\$oft Winbloze* a *Micro\$oft Winblows* jako parodující označení pro operační systém Microsoft Windows.

Tento důvod pro vznik slangu je typický například pro studentský slang. Zde je patrná touha studentů vymýšlet neustále nové variace na již stávající výrazy a taktéž snaha o vtipnost vyjádření. Proto je často studentský slang bohatý na synonymní slangové výrazy, např.:

Projít zkouškou – *to breeze through, to make the grade, to coast, to sail through*.

Neprojit zkouškou – *to blow it, to flunk, to crash, to burn, to be bombed*.¹²

1.2.3 Utajení obsahu před nezúčastněnými

Funkce utajení obsahu před nezúčastněnými pro účel zabránění porozumění nezasvěceným, poznávací znamení pro „vyvolené“ – viz kapitola Žargon a argot.

¹² Srov. BURDOVÁ, Veronika. *Student slang*: diplomová práce. Brno: Masarykova Univerzita, 2009, s. 82. Vedoucí diplomové práce Mgr. Radek Vogel, Ph.D.

1.2.4 Integrovní funkce

Jak již bylo uvedeno v úvodu, Jaroslav Suk ve své definici zmiňuje jako jednu z funkcí slangu také jeho funkci integrovní, tj. „vydělení dané skupiny od ostatní společnosti.“¹³ Jedním z důvodů vzniku slangu je tedy i tento jev. Součástí této funkce je i již zmiňované utajení obsahu před nezúčastněnými, ale tato funkce je zde uvedena zvlášť, protože slang může dále sloužit také k stmelení skupiny lidí jím mluvících (například u profesního slangu – železničáři). Protože slang používá právě jen ta jedna konkrétní skupina lidí (zde zaměstnanci železnice), stává se slang faktorem, který skupinu spojuje a charakterizuje, protože není mimo skupinu znám.

Shrnuje to Elisa Mattiello ve své publikaci *An Introduction to English Slang: A description of its Morphology, Semantics and Sociology*: „Slang je charakteristický dvěma rozdílnými principy – snahou stmelit členy uvnitř skupiny a zároveň ty, co jejími členy nejsou, udržet mimo ni.“¹⁴ (překlad vlastní)

1.2.5 Zkracování

Dalším účelem pro slang typickým je zkracování. Potřeba vyjádřit se rychle a stručně je typická především pro profesní slang, kde úspora času leckdy znamená úsporu peněz. Zkracování je dále typické i například pro touto prací zkoumaný slang týkající se informačních technologií, a to zejména na diskusních fórech, kde mají uživatelé často tendenci se vyjadřovat zestručněně. Proto často vznikají slangové výrazy, které jsou zkrácenou formou již existujících výrazů. Na internetu jsou taktéž velmi časté zkratky v podobě počátečních písmen nějakého sousloví (např. BBS – *be back soon* neboli *hned jsem zpět*, DNFTT – *do not feed the trolls* neboli *nekrmte trolly* (trollem se zde myslí účastník internetové diskuze, který záměrně provokuje ostatní), atd.

Příklady: application – *app*, Facebook – *FB*, oh my god – *OMG*, motherboard – *mobo*, synchronize – *sync*.

¹³ SUK 1993, s. 8.

¹⁴ MATTIELLO, Elisa. *An Introduction to English Slang: A description of its Morphology, Semantics and Sociology*. 1.vyd. Monza: Polimetrica Publisher, 2008, s. 32.

1.3 Vlastnosti typické pro slang

1.3.1 Synonymita slangových výrazů

K pojmenování jedné skutečnosti v praxi velmi často existuje několik synonymních slangových výrazů právě proto, že účelem slangu je obohacení a oživení jazyka, viz kapitola Účel slangu.

Například: výrazy pro znak @ (česky *zavináč*): *cat*, *rose*, *snail*.

Tato skutečnost však funguje i obráceně – jeden slangový výraz může mít více významů.

Například: slangový výraz *iron* může být jak všeobecným označením pro hardware, tak označením pro již zastaralý, nemoderní hardware.

1.3.2 Citová zabarvenost

Protože slang je často expresivním vyjadřováním, je jedním z jeho charakteristických znaků právě citová zabarvenost. Mluví se totiž často snaží vyjádřit svůj vztah k pojmenované věci právě použitím citově zabarveného slangového výrazu, např.: *noob* je nelichotivý, negativně citově zabarvený výraz pro nováčka v oblasti softwaru (nejčastěji počítačových her). Při tvoření expresivních výrazů se také používají citově zabarvené přípony – např. negativně zabarvené přípony (-ard, -eer).

Co se týče expresivity samotné, Jaroslav Suk ji komentuje takto: „Expresivita, přítomná u některých výrazů, funguje zejména při jejich tvorbě a pak další dobu, dokud se slovo nestane stálou součástí slangu. Pak se však expresivita pro nositele slangu stírá a zaznamenávají ji zejména mimostojící.“¹⁵ Je tedy zřejmé, že ne vždy je expresivita slangového výrazu trvalého charakteru.

¹⁵ SUK 1993, s. 9.

1.3.3 Nespisovnost

Nespisovnost je pro slangové výrazy typická. V češtině se projevuje například nespisovými příponami (např. -ák) či morfologickou stavbou slov, v angličtině se vyjadřuje zkracováním slov. Většina slangových výrazů je však jakousi „lidovou“ variantou slov spisovných, proto se u nich projevuje větší či menší míra nespisovnosti, některé z nich se dokonce řadí i k vulgarismům.

1.3.4 Rozšiřování slangu

Slang zcela běžně proniká nejen do běžné mluvy, ale také do vyjadřování odborného či do publicistického stylu. Protože se však styl odborný vyznačuje právě svou spisovností, kterou slang postrádá, je tento fakt „více či méně nežádoucí, dochází k určitému napětí mezi slangy na jedné straně a spisovným jazykem na straně druhé (přesněji mezi lexikální vrstvou výraziva slangového a spisovného).“¹⁶ V publicistickém stylu, například novinových článcích a článcích v časopisech, naopak slang nepůsobí nijak násilně a leckdy slouží k jejich oživení i určitému „zmodernění“.

1.3.5 Dočasnost

Jednou z vlastností, typickou pro slang, je jeho dočasnost. Protože slang je částečně záležitostí současných trendů a preferencí a jeho lexikum se tak neustále mění, nezřídka se stává, že kdysi hojně používané slangové výrazy časem upadnou do zapomnění nebo se stanou zastaralými, tudíž nemoderními.

1.3.6 Humor a hravost

Jak již bylo uvedeno výše, jedním z důvodů, proč slang samotný vůbec vzniká, je jazyková hravost mluvčích a snaha vtipně pojmenovávat skutečnosti, které se

¹⁶ HUBÁČEK 1979, s. 10.

vyskytují v jejich každodenním životě. U některých druhů slangu je snaha o hravost a vtipnost markantnější než u jiných, typickým příkladem je studentský slang (viz kapitola Účel slangu).

1.4 Slang a termín

1.4.1 Termín

Termín neboli odborný výraz je součástí spisovného jazyka a je vždy spjatý s nějakým oborem. Od neoborné slovní zásoby (čili i slangu a profesionalizmů) se dle publikace *O české terminologii* Běly Poštolkové et al. liší zejména tím, že „k porozumění termínům je třeba určitého stupně odborného vzdělání, nebo alespoň povšechného rozhledu v daném oboru, anebo přinejmenším jisté praktické průpravy.“¹⁷

Termíny se tedy vyznačují svou odborností a spisovností. Dalšími vlastnostmi termínů je to, že termíny bývají „zpravidla jednoznačné, na kontextu nejsou závislé a dá se jich užívat i izolovaně.“¹⁸ Poštolková dále uvádí, že termíny nejsou citově zabarvené, jsou nociónální (pojmové), nejsou expresivní a jsou intelektuální.

Právě od termínů se velmi často odvozují slova slangová i profesionalizmy, nelze je však s nimi zaměňovat.

1.4.2 Rozdíl mezi výrazem slangovým a termínem

Jak již bylo uvedeno výše, hlavní rozdíl mezi slangovým výrazem a termínem spočívá ve standardizaci. Termín je na rozdíl od slangu označení přesné a jednoznačné, ustálené a obecně přijímané. Slangové výrazy často bývají mnohoznačné a mívají také synonymní protějšky, zatímco termíny jsou jednoznačné a nemají tendenci k synonymitě. Další rozdíl mezi termínem a

¹⁷ POŠTOLKOVÁ, Běla et al. *O české terminologii*. 1. vyd. Praha: Polygrafia, 1983, s. 11.

¹⁸ POŠTOLKOVÁ et al. 1983, s. 24.

slangem spočívá ve spisovnosti. Zatímco termíny jsou součástí spisovné vrstvy jazyka, slangem hovoří často lidé na okraji společnosti, takže jsou slangové výrazy v některých případech i vulgární či expresivní, což je s termínem neslučitelné.

1.5 Žargon a argot

Při zkoumání původu a definice slangu narážíme na dva podobné či příbuzné výrazy: žargon a argot. Žargon, což je označení převzaté z francouzštiny, je obecně slangu podobnější než argot, který je poněkud specifitější formou sociální varianty jazyka.

Podle Elisy Mattiello¹⁹ by se slang se žargonem neměl zaměňovat, protože nejde o tentýž termín, přestože „slang může být v žargonu obsažen“. Žargon se však na rozdíl od slangu (který je familiárnější) vždy týká nějaké profese, a je více „prestižní a pompézní“. ²⁰ (překlad vlastní)

Přístup k žargonu je však podobně problematický jako přístup ke slangu. Jiří Černý naopak uvádí, že slang a žargon jsou „anglický a francouzský termín pro označení téhož útvaru“ ²¹, což je v rozporu s definicí uvedenou výše a příkladem toho, že jednotlivé definice žargonu se od sebe jedna od druhé liší stejně jako definice slangu.

Argot je zase mluva používaná lidmi nějakým způsobem vyloučenými ze společnosti nebo stojícími na jejím okraji (např. narkomani, zloději). Dal by se tedy nazvat jazykem podsvětí. Argot je specifický právě svou jedinečnou funkcí. Má totiž i jiný účel než funkci dorozumivací – primárním účelem argotu je totiž utajení obsahu před nezúčastněnými osobami. Není však výjimkou, že se některé

¹⁹ MATIELLO 2008, s. 36.

²⁰ MATIELLO 2008, s. 36.

²¹ ČERNÝ 2009, s. 395.

takto utvořené výrazy stávají součástí běžné mluvy a dojde tak k prozrazení jejich významu (např. krochna – pistole, stříkačka – pistole atd.).²²

Typickým příkladem argotu je pařížský argot²³ – na rozdíl od slangu, který se většinou vymezuje na slova či slovní spojení (čili lexikální rovinu jazyka), má pařížský argot vlastní slovní zásobu a gramatiku, a je tak zcela nezávislým jazykem. Proto je důležité pojmy slang (či žargon) a argot oddělovat od sebe.

Existují však také výjimky z určené definice argotu jako „jazyku podsvětí“. Jaroslav Suk tento druhý typ argotu zmiňuje ve svém popisu českého argotu, kterého je podle něj velmi málo a dále uvádí: „Patří sem zejména tajná mluva dětí (např. prokládání určitými slabikami), dohodnutá hesla, velmi omezená slovní zásoba konspirátorů (často velmi krátkodobá) a podobná výjimečná užití.“²⁴ Argot tedy není v české slovní zásobě běžným jevem a vyskytuje se spíše zřídka.

1.6 Slang a nářečí

Je důležité odlišit od sebe slang a nářečí. Třebaže je nářečí slangu v některých aspektech velmi podobné, nářečí jako celek ani jednotlivé nářeční výrazy slangem nazývat nelze, přestože výrazy v nářečí používané jsou taktéž velmi specifické a jedinečné a leckdy se slangu podobají. Nářečí se však na rozdíl od slangu netýká jen lexikální roviny jazyka, ale také roviny morfologické či hláskové. Jednotlivé výrazy v rámci nářečí se nazývají slovy oblastními či slovy nářečními (např. moravismy – slípka, zemáky, pletýnka atd.).

V praxi se lze setkat ale i s jiným přístupem. Například Běla Poštolková et. al.²⁵ definují slang jako *nářečí sociální*. Při této definici se opírají o rozdělení nářečí na dvě skupiny – nářečí místní (dialekty) a nářečí sociální, mezi které patří právě slang. Tento fakt opět demonstruje, jak moc se jednotlivé přístupy k definici slangu liší.

²² Srov. SUK 1993, s. 66 a s. 82.

²³ Srov. ČERNÝ 2009, s. 395.

²⁴ SUK 1993, s. 10.

²⁵ Srov. POŠTOLKOVÁ et al. 1983, s. 9.

2. Profesionalizmy

2.1 Co jsou to profesionalizmy

Profesionalizmy jsou na rozdíl od slangu prakticky vždy spjaty s nějakou profesí. Jejich snahou je vytvoření synonymního výrazu k již existujícímu termínu, přičemž se uplatňuje snaha o zkracování či zjednodušování těchto termínů. Důvod zkracování je však stejný jako u slangových termínů – ušetření času či zjednodušení vyjadřování.

Poštolková et al. je popisují takto: „Vedle kodifikovaného terminologického sousloví se objeví jednoslovné pojmenování odvozené, složenina, substantivizované adjektivum, pojmenování zkratkové, pojmenování metaforické nebo slovo přejaté z jiného jazyka. Jde tu o kondenzaci pojmenování, o výrazovou úspornost. Tyto názvy, utvořené spisovnými prostředky a postupy, se označují jako profesionalizmy.“²⁶

Dalším rozdílem oproti slangu je, že profesionalizmy výlučně nemají expresivní význam, takže jsou mnohem blíže spisovnému jazyku než slang. Takže „zatímco profesionalizmy mohou do vrstvy termínů pozvolna pronikat, zůstává vrstva expresivního slangu právě pro tento emocionální charakter, který je v přímém rozporu s racionálností a intelektuálností odborných projevů, zřetelně odlišena.“²⁷

2.2 Rozlišení profesionalizmů a profesního slangu

Odlišit od sebe profesionální slang a profesionalizmy je leckdy problematické. V zásadě platí, že výrazy, které více tíhnou k expresivitě, se řadí mezi slangové a výrazy, které se více blíží k termínům, se řadí mezi profesionalizmy, ale tato

²⁶ POŠTOLKOVÁ et al. 1983, s. 31.

²⁷ POŠTOLKOVÁ et al. 1983, s. 32.

hranice je leckdy velice tenká. Někteří teoretici dokonce tuto hranici považují za natolik nejasnou, že je její vymezení nemožné a v praktickém smyslu vlastně ani není nutné. K této problematice se vyjadřuje například Jaroslav Peprník ve své publikaci *English Lexicology*: „Mnoho profesionalizmů je zároveň slangem (hranice mezi nimi je flexibilní).“²⁸ (překlad vlastní) Proto není vždy nutné od sebe profesionalizmy a profesionální slang striktně rozlišovat a ze stejného důvodu již od sebe nebudou dále rozlišovány ani v této práci.

²⁸ PEPRNÍK, Jaroslav. *English Lexicology*. 3. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, s. 64.

3. Diskusní fóra a recenze

Jelikož tato práce zkoumá slang v rámci informačních technologií, vyskytující se na diskusních fórech a v publicistických textech (recenzích), podává tato kapitola stručnou charakteristiku těchto útvarů.

3.1 Diskusní fóra

Diskusní fóra jsou místem, kam si chodí uživatelé internetu vyměňovat své zkušenosti a názory a kde mohou společně diskutovat jazykem, který je jim přirozený. Komunikace, která zde probíhá, je většinou neformální, tudíž je zde velmi častý výskyt nespisovného jazyka, idiomů, slangu či emotikonů. Obecně by se dalo říct, že existují dva typy diskusních fór: odborné a neodborné. Pro neodborná diskusní fóra je výskyt výše zmíněných znaků příznačnější než pro odborná.

Antonín Vitovský popisuje ve své publikaci *Anglicko-český a česko-anglický výkladový slovník internetu* používá pro diskusní fóra termín *diskusní skupina* a popisuje je takto: „Diskusní skupiny jsou tematicky rozčleněné, existuje mnoho desítek tisíc diskusních skupin na veškerá možná témata. V diskusních skupinách lze odborně diskutovat nebo jen vyměňovat soubory.“²⁹ Z této definice je zřejmé, že autor popisuje odborná diskusní fóra. Protože tato fóra shromažďují odborníky, od kterých se očekává vyšší úroveň vzdělanosti než od obyčejných uživatelů internetu, jazyk zde používaný bývá zpravidla formálnější a výskyt slangu nižší. Naopak výskyt profesionalizmů (či profesního slangu) je zde logicky vyšší.

3.2 Recenze

Recenze je žánr, jehož účelem je kritické hodnocení (např. knihy). V případě této bakalářské práce se bude jednat o recenze hardwaru a softwaru. Recenze by měla

²⁹ VITOVSKÝ, Antonín. *Anglicko český a česko anglický výkladový slovník internetu*. 1.vyd. Praha: Antonín Vitovský – AV Software, 2004, s. 159.

být pokud možno objektivní a nezaujatá, měla by mít informativní charakter a shrnovat všechny klíčové aspekty zkoumaného díla a sumarizovat jejich výhody a nevýhody. Zároveň se snaží čtenáře zaujmout, proto je jazyk v ní používán kreativní (proto používání slangových slov).

Definici recenze uvádí Dočekalová takto: „Recenze je žánr hodnotící a analyzující, ve většině případů polo odbornému nebo odbornému publiku. Recenze se píše na knihy, filmy, divadelní hry, výstavy a další kulturní počiny. Od autora si recenze, podobně jako komentář, žádá schopnost dobrého analytického myšlení a hlubokou znalost daného oboru.“³⁰

Recenze je zpravidla delším útvarem než příspěvek na diskusním fóru, problematika je zde tedy více rozepsána a při jejím opisu se tudíž používá více synonymních výrazů. Na rozdíl od diskusního fóra je jazyk obsažený v recenzích formálnější a zpravidla spisovnější.

3.3 Komunikace na internetu

Při zkoumání problematiky diskusních fór a recenzí je důležité zmínit i specifický jazyk, který při komunikaci na internetu uživatelé používají. Tento jazyk bývá často idiomatický, plný slangu a technických termínů (zejména pokud se jedná o diskusní fóra spjatá s informačními technologiemi). Protože jsou uživatelé internetu velmi širokou sociální skupinou, skládající se z lidí pocházejících z různých sociálních podmínek či různých geografických lokací, je jazyk internetu jako takový velmi různorodý. Zatímco někteří uživatelé mají sklony psát spisovně, dávat si pozor na pravopis a používat interpunkční znaménka, jiní uživatelé tato pravidla nedodržují (ať už z důvodu nedostatku času, lenosti, nedostatečného vzdělání atd.).

Pro internetový jazyk jsou tedy charakteristické nedokončené věty, někdy až znakovité povahy, používání malých písmen na začátku věty, vynechávání

³⁰ DOČEKALOVÁ, Markéta. *Tvůrčí psaní pro každého: jak psát pro noviny a časopisy, jak vymyslet dobrý příběh, praktická cvičení*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006, s. 81.

interpunkčních znamének a pravopisné chyby. Dále se často pro oživení diskuze používají smajlíci, a to ve všech možných podobách a variantách.

Je proto důležité mít určité obecné povědomí o významu slangových výrazů či frází a alespoň základní znalost terminologie spjaté s počítači. Důležitá je také důvtipnost a schopnost umět takzvaně číst mezi řádky. Oliver Rosenbaum ve své publikaci *Anglicko-český slovník internetu* hovoří o jazyku internetu takto: „Tento jazyk bývá často humorný, někdy jinotajný až rébusovitý, jindy dokonce též obscénní. Bez základní znalosti tohoto základního slovníčku je čtení elektronické pošty nebo účast v diskusních službách Internetu přinejmenším obtížné, o maximálním riziku trapného nedorozumění ani nemluvě.“³¹

³¹ ROSENBAUM, Oliver. *Anglicko-český slovník internetu*. 1. vyd. Praha: Ivo Železný, 1997, s. 6.

4. Tvoření slov ve slangu

Protože se tato bakalářská práce zabývá především slangem a profesionalizmy, což jsou jazykové útvary, v rámci kterých téměř neustále dochází k vytváření nových výrazů a obměňování slovní zásoby, bude tato kapitola věnována tomu, jak k tomuto tvoření samotnému dochází. Pro následující kapitolu byly vybrány ty slovotvorné procesy, které jsou pro případ tvoření slangu nejvíce relevantní.

Způsoby tvoření slov:

1. Skládání
2. Odvozování
3. Zkracování
4. Konverze
5. Přenášení významu
6. Přejímání z cizích jazyků

Je však důležité zdůraznit, že stejně jako důvody pro vznik slangu se i způsoby jeho tvoření prolínají a není tedy výjimkou, pokud jeden slangový pojem vznikne například zkracováním a odvozováním (např. *apka* – český výraz pro aplikaci, vzniklý zkrácením slova aplikace a přidáním koncovky -ka).

4.1 Tvoření slangu skládáním

Při tvoření slangu skládáním vznikne nové slovo spojením dvou již existujících slov nebo kořenů slov. Hubáček uvádí, že co se týče slangu, „tohoto postupu se užívá hlavně tam, kde je předlohou víceslovné pojmenování (sousloví nebo spojení slov více či méně volné), např. *baskřídlovka*, *kovomodelárna*; motivací tohoto způsobu tvoření je tedy hlavně snaha o jednoslovné vyjádření (univerbalizace).“³²

Anglickým příkladem můžou být například slova *sparrow-brain* (člověk s malým mozkiem = hlupák) či *house-man* (zloděj, co vykrádá domy). U počítačového

³² HUBÁČEK 1979, s. 152.

slangu je časté skládání například u názvu typu software – *freeware* je volně dostupný, neplacený software (složenina z *free* – volně dostupný, zdarma a z druhé části slova *software*), další příklady: *shareware* (označení pro program, který je možné volně šířit), *spyware* (označení pro typ počítačového programu, který se snaží z napadeného počítače vysledovat informace o jeho uživateli (bez vědomí tohoto uživatele). Příkladem českého slangového výrazu, který vznikl skládáním, je například již zmíněná *kovomodelárna*.

4.2 Tvoření odvozováním

Při odvozování dochází k využívání systému přípon a předpon, pomocí kterých dochází k tvoření nových slov. U slangu jsou pro tento způsob tvoření typičtější přípony než předpony. Tento způsob tvoření je však typický spíše pro češtinu, a to kvůli potřebě morfologické úpravy slov, která pro angličtinu není charakteristická.

Při odvozování v angličtině se (jak je u slangu obecným pravidlem) používají spíše přípony, např. negativně zabarvená přípona *-ard* (*drunkard*). To je příkladem toho, že typickým jevem, který se při odvozování objevuje, je posun v expresivitě původního slova (příkladem z češtiny může být změna *šprt* – *šprták*: zde se přidáním přípony *-ák* projevuje změna expresivity směrem k negativněji zbarvenému slovu). Dalšími příklady z angličtiny mohou být přípony *-er* (*AFKer* – člověk, který zrovna nesedí u klávesnice či *-ie* (*selfie* – typ fotky, kdy se člověk na fotografii vyfotí sám).

Dalším případem posunu expresivity, uplatňujícím se v češtině, je tvoření zdrobnělin, zde se často „uplatňují přípony *-ek*, *-ík*, *-ička*, *-íčko* (*dělnásek*, *majzlík*, *lorka*, *denička*, *laníčko*).“³³

³³ HUBÁČEK 1979, s. 150.

4.3 Tvoření zkracováním

Při tvoření zkracováním dochází k tvorbě zkrácených slov, zkratek či akronymů (druh zkratky, kterou lze skloňovat a při jejímž vyslovování nedochází k jejímu hláskování).

Pokud se jedná o krácení slangových výrazů, Hubáček tvrdí, že „motivací mechanicky krácených slangových výrazů je snaha o kratší a zvukově zjednodušené vyjádření; takto tvořené názvy mají zpravidla menší počet slabik, zjednodušené souhláskové skupiny, sklon k otevřeným slabikám, případně jsou i jinak hláskově upravovány.“³⁴ Anglickým příkladem akronymu může být například *LOL* – výraz z internetového slangu, zkráceně *Laughing Out Loud*, která se při vyslovování nehláskuje. Příkladem zkratky je například *AFK*, neboli *Away from Keyboard*, což je výraz, který se při vyslovování naopak hláskuje. Co se týče zkratkových slov, můžeme se v angličtině setkat například s výrazy *con* (původně *convict* neboli trestanec), *app* (původně *application* neboli aplikace), *newb* (původně *newbie* neboli nováček).

Českým případem slangového výrazu tvořeného zkracováním může být například výraz ze studentského slangu *příráz* (původně přírodopis). Příkladem zkratky může být například slangový výraz pro Vysoké učení technické – *véútěčko*, a příkladem akronymu například výraz *ROFL*, přejatý z angličtiny (*rolling on the floor laughing*), který se v češtině nehláskuje.

4.4 Tvoření konverzí

Tento způsob tvoření slov je typický pro angličtinu, protože na rozdíl od češtiny nevyžaduje morfologickou úpravu slova. Huddleston a Pullum popisují, jak tímto způsobem vznikají nová slova: „Slovo určitého slovního druhu je utvořeno

³⁴ HUBÁČEK, 1979, s. 152.

rozšířením významu slova jiného slovního druhu.“³⁵ (překlad vlastní) Dochází tak ke změně slovního druhu původního slova.

Typickým příkladem je například slangový pojem *AFK*, který je původně přídavným jménem (označením pro určitý stav – *AFK person* je tedy člověk, který právě nesedí u klávesnice), ale může být i slovesem – *to AFK* tedy znamená *nebýt zrovna u klávesnice, být AFK* a je tedy označením pro činnost samotnou.

4.5 Tvoření přenášením významu

Jedním ze způsobů, který je pro tvoření slangových výrazů typický, je přenášení významu. U přenášení se uplatňuje především metaforické tvoření výrazů, které spočívá v tom, že již existující slovo z obecného či spisovného jazyka dostane nový, slangový význam, a to na základě podobnosti. U slangu je tento způsob populární zejména proto, že „vyhovuje nejen svou názorností, ale splňuje často i požadavek vyjádření expresivního a onomaziologicky aktualizovaného.“³⁶

Hubáček³⁷ dále uvádí, že motivací pro metaforické tvoření výrazů může být jak přímá fyzická podobnost obou pojmenovávaných věcí (ať už se jedná o barvu, tvar či zvukový efekt), tak expresivita, kterou lze chápat různě (vyjádření citového vztahu, humoru, posměchu, nelibosti či nadsázky).

V angličtině se můžeme setkat například s výrazem *blue (to be blue)*, který v angličtině indikuje smutek (metaforizace motivovaná fyzickou podobností – modrá jakožto barva smutku), či *bug* (vyjádření nelibosti či záporného citového vztahu – původně označení pro živočicha (brouka), v IT slangu označení pro chybu).

Příkladem z češtiny může být například slangový výraz *bomba* (vyjádření nadsázky – metaforizace motivovaná expresivitou) či *zebra* (metaforizace

³⁵ HUDDLESTON, Rodney a Geoffrey K. PULLUM. *A Student's Introduction to English Grammar*. 3. vyd. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, s. 284.

³⁶ HUBÁČEK 1979, s. 153.

³⁷ Srov. HUBÁČEK 1979, s. 153.

motivovaná fyzickou podobností – zebra (zvíře) má podobné pruhy, jaké jsou charakteristické pro přechod pro chodce).

4.6 Tvoření přejímáním z cizích jazyků

U českého slangu je přejímání velmi obvyklým způsobem tvoření slangových výrazů (z důvodů, které jsou zmíněny dále v této kapitole), u angličtiny ale převládají spíše jiné způsoby tvoření. V minulosti angličtina přejímala slova do své slovní zásoby například z latiny (*money* – původně *moneta*, *pear* – původně *pirum*)³⁸, skandinávských jazyků (např. v úvodu uvedený původ slova *slang*), ale v současné době se tak již neděje (ani v obecné slovní zásobě, ani ve vztahu ke slangu). Pokud angličtina přejímá v současnosti, jedná se spíše o přejímání soustředěné na hranicích (např. s Mexikem). Není to pravidlem, ale objevuje se i souvislost s tímto přejímáním a imigranty či drogovým obchodem. Příkladem přejatého slangového výrazu může být například výraz *ginzo* či *guinzo*, který označuje italského imigranta.

Protože slang se vyvíjí podle současných trendů a požadavků moderní doby, je přirozené, že hlavním jazykem, ze kterého čeština v současné době přejímá nová slangová slova, je právě angličtina. Angličtina je totiž globálním jazykem, což se projevuje jednak na internetu, jednak v komunikaci obecně. Dalším jazykem, ze kterého čeština často přejímala, byla němčina (např. *šmirglovka* – původně německé slovo *Schmirgelscheibe*). Jak uvádí Hubáček, nejde však již o aktuální trend: „Velká většina výrazů z němčiny byla přijata v minulosti, kdy české země příslušely do rakousko-uherské monarchie. Toto výrazivo je z velké části dosud užíváno, z menší části pak je uloženo v jazykovém povědomí starší a střední generace, a to zejména ve slanzích s určitou tradicí, jakými jsou např. slangy hornický, hutnický... atd.)“.³⁹

³⁸ Srov. PEPRNÍK 2006, s. 81.

³⁹ HUBÁČEK 1979, s. 157.

Při přejímání někdy dochází k počeštění výrazů (např. *komp* – původně computer), ale v současné době – a to je patrné zejména právě u touto prací zkoumaného slangu souvisejícího s informačními technologiemi – jsou tato (většinou anglická) slova ponechána ve své původní podobě.

Příklady přímo přejatých výrazů ponechaných ve své původní podobě:

nerd – šprt či mimoň; člověk, který je zaměřený na jednu oblast (například počítačové programování) a v ostatních oblastech zcela nepoužitelný),

troll - vtipálek nebo záškodník. Používá se jako označení pro uživatele, kteří na internetové diskuzi záměrně provokují ostatní uživatele nebo si z nich dělají legraci,

bug – chyba v počítačovém programu,

autorun – označení pro soubor, který po svém otevření automaticky spustí nějaký program nebo jeho instalaci (jednodušeji řečeno proces).

Praktická část

Následující kapitola představuje přehled konkrétních slangových výrazů z oblasti informačních technologií, jejich použití na příkladech vybraných přímo z internetových fór a recenzí, způsob jejich vzniku a také jejich vztah k češtině. Vybrané pasáže obsahující slangové výrazy reprezentují škálu jazyka, na který lze při brouzdání internetem narazit. Proto byly v případových větách ponechány původní překlady a gramatické chyby.

Analýza v této části práce je kvantitativně-kvalitativní, což znamená, že na jednu stranu se analýza snaží postihnout i míru, v jaké se jednotlivé výrazy na diskuzích a fórech vyskytují, ale vzhledem k omezenému množství zdrojových dat je analýza z větší části kvalitativní. Jedná se tedy o analýzu určitých příkladů, které jsou z hlediska svého vzniku (případně vztahu k českým ekvivalentům) určitým způsobem zajímavé a které mají za úkol demonstrovat pravidla, která byla definována v části teoretické. V této analýze je hodnocen především způsob utvoření slangových pojmů, důvod, proč byl tento pojem utvořen a taktéž ekvivalent, který pro tento pojem vznikl v češtině.

V rámci této praktické části byla analyzována aktivní diskusní fóra, nejedná se tedy o fóra mrtvá, ale o ta, která jsou v současné době hojně navštěvována a na která uživatelé chodí aktivně diskutovat. Slangové pojmy byly taktéž vybrány tak, aby se nejednalo o jednorázové výrazy (které jsou v IT slangu časté – uživatelé se snaží být kreativní a neustále vytvářet nové a nové, ne všechny se ale uchytí a některé jsou použity pouze jednou a zaniknou), ale aby se jednalo o výrazy používané a aktivní.

Vzhledem k omezenému množství zdrojových dat jsou zde prezentovaná tvrzení pouze tendencemi, nikoli pravidly ani zákonitostmi.

Zdroje případových vět slangových výrazů lze najít v Příloze 1.

5. Analýza vybraných slangových výrazů

AFK

Význam: Zkratka pro „Away from Keyboard“. Používá se pro označení uživatele, který opustí klávesnici uprostřed chatové konverzace nebo během hraní počítačových her a na několik minut nereaguje. Protože takový uživatel přirozeně není mezi ostatními příliš oblíbený, má tato zkratka spíše negativní význam. Někteří uživatelé tento výraz používají s malými písmeny, patrně pro zjednodušení psaní.

Jiné varianty: afk

Příklad užití:

„My suggestion is opposite, I need **AFK** mode everywhere (please activate in dungeon as well).“

(typ zdroje: fórum)

„Match the **AFK** people to other AFK people and let them all AFK together forever.“

(typ zdroje: fórum)

Vznik: Zkracováním – byla využita počáteční písmena ze sousloví „Away from Keyboard“.

Český ekvivalent: AFK, AFKer, áefká

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Ať už ten hráč leavne

nebo ať jde **áefká**

prosím ať u toho kompu chcípne

ať ho od PC vyhodí matka“

(typ zdroje: fórum na Facebooku)

„UD10 a všechny raidy před tím mam projíté, ToGC10 (mad skill), ToGC25 to mam 2 bose zabité, bohužel se to moc nechodilo, musela jsem to jit s worldem a

to tam byl buď leader nějaký těžký cholerik nebo **AFKař** a to mě vždycky odradilo (-:“

(typ zdroje: fórum)

Vznik českého ekvivalentu: Ekvivalent *AFKer*, který označuje člověka, který je *AFK* (ekvivalent přímo přejatý z angličtiny) vznikl převzetím z angličtiny a odvozováním pomocí předložek. Existuje také varianta *áefká*, která vznikla jako fonetický přepis anglické zkratky.

app

Význam: Zkrácené označení pro aplikaci, tj. v originále *application*.

Jiné varianty: App

Příklad užití:

„That's largely a factor of the OS being newer than iOS and Android, and developers are more concerned about getting a version 1 of their **app** in the Windows Store than including every little feature.“

(typ zdroje: recenze)

„To those not emoji-literate, Yelp has created a new feature for its mobile **app** which allows users to search local businesses and restaurants using solely emojis.“

(typ zdroje: recenze)

Vznik: Výraz vznikl zkrácením slova *application*. Ke zkrácení došlo s cílem usnadnit používání tohoto slova v běžné konverzaci i v psané formě na internetu, jelikož je v současné době stále více používané (částečně i kvůli nástupu chytrých mobilních telefonů).

Český ekvivalent: appka, apka

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Je možné stáhnout nějakou **apku** na zamknutí požadovaných aplikací atd..?
Např. SMS, kontakty, atd...“

(typ zdroje: fórum)

„potřeboval bych **apku** , kam bych zadal licenci s expirací dobou a pak, třeba měsíc předem, by mi poslala noticku, že licence za měsíc vyprší? Nemáte někdo nějaký doporučení?“

(typ zdroje: fórum)

Vznik českého ekvivalentu: Český ekvivalent *apka* vznikl také zkrácením slova *aplikace* a přidáním koncovky *-ka*, tedy zkrácením v kombinaci s odvozováním. V případě slangového výrazu *appka* se k těmto dvěma způsobům přidává ještě přijetí z angličtiny právě kvůli zdvojenému *p*, které je přítomné v anglickém originálu *application*.

dinosaur

Význam: Slangové označení pro starý počítač.

Jiné varianty: DOS Box

Příklad užití:

„Upgrade or SLI my **dinosaur**? So I built my computer in 07. I chose the best bang for the buck components of the day. Second to best if you will.“

(typ zdroje: fórum)

„A Cheap, CHEAP, upgrade to a **dinosaur**. Hey a friend of mine was running an ancient eMachine T2682 with 256 mb of RAM and a 2.6 Ghz celeron. The processor died in it and she needs her computer for school.“

(typ zdroje: fórum)

Vznik: Přenosem významu na základě asociace pro stáří. Protože *dinosaur* (*dinosaur*) je prehistorické zvíře, začal tento výraz označovat také „prehistorický“, tj. velmi starý počítač.

Někdy se používá také výraz *DOS Box*, ale ten má specifitější význam – neoznačuje starý počítač obecně, nicméně starý počítač, který funguje pouze s operačním systémem DOS.

Český ekvivalent: stařík, vykopávka

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Říkal jsem jsi, že je to už **stařík**, že na to má právo. Před 3 dny **stařík** odešel takže jsem ho odpojil, ale teď to samé začalo dělat i na mé LG.“

(typ zdroje: fórum)

„Zdravím lidi mám problém se starým PC na kterém běží čistá instalace WinXP (ovladače jsou všechny aktuální). Problém je takový že například někdy surfuju po netu a zničeho nic se PC jakoby vypne na monitoru začne blikat Power Saving Mode, a v PC to zapípá a začne tam něco cvakat. po pár restartech to opět jede. Mám takový pocit že některá z komponent je před smrtí (je to přece jen solidní **vykopávka**).“

(typ zdroje: fórum)

Vznik českého ekvivalentu: Přenášením významu – původní význam slov *stařík* (starý muž) a *vykopávka* (stará věc vykopaná zpod země) se změnil na označení starého počítače.

emoji

Význam: Tzv. emotikony neboli smajlíci – obrázky (či znaky) představující lidské tváře, které mohou vyjadřovat celou škálu lidských emocí a které se používají při komunikaci na internetu pro vyjádření pocitů pisatele či oživení diskuse. Smajlíci mohou mít podobu klasického obrázku nebo mohou být vytvořené prostřednictvím znaků, např.: :-) – smajlík značící úsměv, :- '(– smajlík značící pláč atd.).

Jiné varianty: bixie (na rozdíl od emotikonu (*emoji*) se nemusí číst pod 90stupňovým úhlem)⁴⁰, emoticon, smiley

Příklad užití:

„Let tiny pictures do the talking for you in Swiftkey's latest beta which adds emoji and a new row of numbers.“

(typ zdroje: recenze)

„Just thought I'd let you all know I added in some new smiles additionally if anyone has some more they want added to the site just post it here and it might get added if it's cool“.

(typ zdroje: fórum)

Vznik: Výraz *emoticon* vznikl zkrácením výrazu *emotional icon*. Výraz *emoji* je přejatý z japonštiny, ve které představuje označení pro *piktogram*.⁴¹

Český ekvivalent: smajlík, smajl

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Ve skutečnosti to poznáme jednoduše, ale když je každý na jedné straně internetu a komunikujeme na dálku, nerozlišujeme výraz tváře. A tady nastupuje smysl života malých stvoření, které si říkají smajlíci.“

(typ zdroje: recenze)

„Myslím si ,že by se k některým případům hodil blicí smajlík.“

(typ zdroje: fórum)

Vznik českého ekvivalentu: Český ekvivalent vznikl počestěním anglického slovesa *to smile* (smát se), popř. počestěním jednoho z anglických výrazů pro emotikon – *smiley*.

⁴⁰ Srov. ROSENBAUM 1997, s. 31.

⁴¹ *Oxford Dictionaries* [online]. © 2014 [cit. 01 . 05. 2014]. Dostupné z <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/emoji>.

laggy

Význam: Označení pro stav, kdy počítač reaguje zpomaleně, případně nereaguje vůbec. Používá se jak ve formě přídavného jména (*laggy*), tak podstatného jména (*lag*).

Jiné varianty: to be running choppy, to freeze

Příklad užití:

„I do not know why since friday-februray-17-2012 my computer has been **laggy**. first when i try to watch youtube in hd (normaly it work fine and everything) but it just has **lag** spikes but its fine now (saturday-fedruray-18-2012) but when i try to play any games tf2, red nation, or nfs it **laggs** still.“

(typ zdroje: fórum)

„My PC is suddenly slow and **laggy**, and occasionally it stops responding when I am online.“

(typ zdroje: recenze)

Vznik: Posunutím významu z podstatného jména *lag*, které znamená „zpoždění“ či „prodlevu“. S nástupem informačních technologií se slovo stalo slangovým označením pro zpomalený či nereagující počítač.

Ekvivalent *to freeze* se používá jen pro ty situace, kdy počítač doslova zamrzl v jedné fázi a vůbec nereaguje.

Český ekvivalent: sekát se, zasekaný, lag, zamrznout, kousat se

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Zdravím, ze dne na den se mi stalo, že se mi v některých chvílích začal **sekát** obraz (v hrách zejména, případně když chci na ploše přesunout ikonu z jednoho místa na druhé). **Sekání** je takové chvilkové asi půl vteřinové zamrznutí, celkem intenzivní.“

(typ zdroje: fórum)

„Nástrojů, snažících se redukovat nebo dokonce odstranit nejrůznější lagování, které se při běhu Android zařízení čas od času vyskytují, je celá řada.“

(typ zdroje: recenze)

Vznik českého ekvivalentu: Někdy se používá výraz *lag* (případně sloveso *lagovat se*) přímo přejaté z angličtiny. Ekvivalent *sekat se* vznikl přenesením významu ze slovesa *zaseknout se*, které je v češtině poměrně běžné. Pro počítač, který reaguje zpomaleně, se někdy označuje jako *zasekaný*, což je odvozenina od slangového slovesa *sekat se*.

Stejně jako v angličtině, jako *zamrznutý* počítač označujeme ten počítač, který již vůbec nereaguje na podněty uživatele. Ekvivalent *kousat se* vznikl přenesením významu z původního českého slovesa *zakousnot se* – je to metaforicky motivovaný přenos významu (jako by se počítač zakousl do jednoho místa a nechtěl se pohnout dál).

like

Význam: Označení pro jednu z funkcí sociální sítě Facebook nazvanou česky jako *to se mi líbí*. Uživatelé mají možnost tímto tlačítkem označit příspěvky, ať už psané nebo ve formě odkazu, videa či fotky, se kterými souhlasí nebo které se jim doslova líbí. Ve spojitosti s *like* se vznikly také nové zkratky, například *LMS* (like my status) či *LMP* (like my page).

Jiné varianty: Like, Like button

Příklad užití:

„I am considering the idea of doing some book covers in the future as I grow with photos and designing, so I would appreciate any new **likes** at the page. :)“

(typ zdroje: fórum)

„Basically, Facebook is offering up a set of widgets — it calls them Social Plugins — that you can drop into any web page to make that page more “Facebooky.” There’s a **Like** button, a Recommendations widget that shows what other pages people’s friends are reading, an Activity Stream widget that shows a simplified

version of the visitor's personal Facebook news feed, and a Facebook Bar, a toolbar site owners can float at the bottom of the screen that serves all of these things at once.“

(typ zdroje: recenze)

Vznik: Posunem významu. Původní anglické slovo *like* získalo s nástupem Facebooku nový význam a začalo označovat jednu jeho specifickou funkci. Nyní je už běžnou součástí slangové mluvy uživatelů internetu a dostalo se do obecného podvědomí.

Český ekvivalent: like, lajk

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Ahoj, prosím, kdo má fejs, tak **lajk** sem na odkaz“

(typ zdroje: fórum)

„Začal jsem překládat MOD, který uživatelům umožní **lajknout** příspěvky. Problém je právě se slovem "Like", protože nevím, jak ho přeložit.“

(typ zdroje: fórum)

Vznik českého ekvivalentu: Český ekvivalent vznikl převzetím z angličtiny a počeštěním (viditelné na variantě *lajk*). Souběžně s označením vzniklo také sloveso *lajkovat*, které označuje činnost dávání Facebookových *lajků*.

mobo

Význam: Zkrácený výraz pro základní desku počítače.

Jiné varianty: MoBo

Příklad užití:

„Will This RAM Work? / How do I find out if my **Mobo** can support High Density?“

(typ zdroje: fórum)

„my **mobo** has 2 pci x16 slots, does that mean it can support sli config for graphics cards? and is there some special cord or adaptor i need to enable SLI? if so, where can i buy this?“

(typ zdroje: fórum)

Vznik: Výraz vzniklý skládáním, a to ze slabik původního slova *motherboard*.

Český ekvivalent: základka, základovka

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Asus Striker II Formula: špičková **základovka** pro Intel s nForce 780i SLI.“

(typ zdroje: recenze)

„Ta **základka** má sice osazené dva PCIe 16x sloty, ale když se to použije v CrossFire režimu s dvěma grafárnama, tak to jede jen jak kdyby to byly x8 sloty.“

(typ zdroje: fórum)

Vznik českého ekvivalentu: Zkrácenina z původního termínu *základní deska*.

newbie

Význam: Začátečník, nováček ve hře.

Jiné varianty: Noob (negativní význam), noobie, n00b, newb, nub

Příklad užití:

„Gonna be starting on Wednesday, playing a tankish type if anyone has a **noobie** guild or wants someone to friend with.“

(typ zdroje: fórum)

„IM A HOPELESS LITTLE **NOOB**.... i started on teon made a scout got to 20 after a month....couldnt afford gear.“

(typ zdroje: fórum)

Vznik: Původně existoval termín *newbie* jako označení pro nováčka v armádě.⁴² Postupně se kontext převedl a slovo začalo označovat nováčka v oblasti počítačů (zejména her), nezkušeného uživatele. Později vznikla fonetická zkrácenina *noob*, která má na rozdíl od *newbie* ryze negativní význam a používá se pro označení uživatele, který je nejen nezkušený, ale také moc tvrdohlavý na to, aby si svou nezkušenost přiznal, a obtěžuje či zdržuje ostatní uživatele.

Český ekvivalent: noob, nob, lama

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Na tvym lvlu jsem behal z horsima vecma, to sem spis ja byl **lama**:) takže NE, nejsi lama:)“.

(typ zdroje: fórum)

„tahle je duvodem proc HC hraci nikdy nekoupi nintendo. tyhle konzole jsou jen pro zensky nebo **nooby**“.

(typ zdroje: fórum)

Vznik českého ekvivalentu: Ekvivalenty *noob* a *nob* vznikly přímým přijetím z angličtiny. Ekvivalent *lama*, který se stejně jako *noob* v angličtině používá k označení nezkušeného uživatele, který obtěžuje ostatní, byl přejat ze slangu skateboardistů.⁴³ *Lama* má stejně jako *noob* negativní význam.

Zajímavostí je, že zatímco slovo *noob* se používá výhradně v souvislosti s herním softwarem, slovo *lama* má mnohem širší záběr použití. Můžeme ho zaslechnout v každodenní mluvě dětí či studentů, používá se jako obecné označení někoho, kdo v něčem není dobrý.

warez

Význam: Označení pro nelegálně získaná data, ať už se jedná o filmy, seriály či počítačové hry. Uživatelé z tzv. warez komunit je po jejich nelegálním získání

⁴² *Know Your Meme* [online]. © 2014 [cit. 01 . 05. 2014]. Dostupné z <http://knowyourmeme.com/memes/noob>.

⁴³ *ABZ slovník cizích slov* [online]. © 2014 [cit. 01 . 05. 2014]. Dostupné z <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/lama-lamer>.

dávají k dispozici ke stažení pro ostatní internetové uživatele, čímž dochází k volnému šíření nelegálních materiálů a porušování autorských práv.

Jiné varianty: piracy

Příklad užití:

„the problem with your poll is that anyone who answers that they use **warez** can be construed as advocating their use, thereby violating the AUP and the Forum rules.“

(typ zdroje: fórum)

„You broke the rules by discussing a **warez** group and seemingly one of their movies, in the general subjects. That's advocating **warez** no matter what your intention was. If it even looks like **warez** it then involves videohelp.“

(typ zdroje: fórum)

Vznik: Slovo vzniklo zkrácením slova *software* a ke zkrácenině *ware* byla pomocí odvozování přidána přípona -z.

Český ekvivalent: warez

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Vetsina z vas jiste zna free informacni weby nesouci v nazvu release a neco nebo warez a neco ... posledni dobou se kazdej kopiruje mezi sebou a vyrojilo se techto predevsim blogu hned nekolik desitek. Co si myslite o faktu (hlavne starsi rocniky) ze warez je dnes uz tak jednoduse dostupny?“

(typ zdroje: fórum)

„Nový projekt 31s má ambici toto částečně napravit. Jde na to přitom nestandardní cestou za využití stávajícího stavu **warezového** sdílení – kdo chce sdílet, může si udělat svou kopii doplněnou filmem o výzvu k dobrovolné platbě, a tu dále legálně sdílet.“

(typ zdroje: recenze)

Vznik českého ekvivalentu: Přímě přejatý z angličtiny (slovo se však skloňuje jako původem česká slova).

Windoze

Význam: Parodické označení pro operační systém Microsoft Windows.

Jiné varianty: Winbloze, Micro\$oft Windoze, Winblows, Microsloth Windows

Příklad užití:

„and when you can look past those issues, to me, **windoze** seems like a decent os (although it has been a half-year since i booted my **windoze** partition, so i may have forgotten some things :-D). so what is it about **micro\$oft** that makes all us linux users hate it?“

(typ zdroje: fórum)

„This stupid thing almost destroyed my HDD. Thankfully on my left hand I hold the Ubuntu USB. And the **Winblows** story ends here...“

(typ zdroje: fórum)

Vznik: U všech ekvivalentů tohoto slangu se jedná o satirickou zkomoleninu, která vznikla z původního slova *Windows* (v případě *Micro\$oft Winbloze* ze sousloví *Microsoft Windows*). V případě výrazu *Microsloth Windows* se jedná o skládání (spojení počátku slova *Microsoft* a slova *sloth* – lenost či lenochod).

Zajímavostí je, že podobné parodické označení vzniklo také pro operační systém Linux, u nějž se používá označení *Linsux*, které vzniklo složením dvou slov (Linus + suck) a jehož přenesený význam tedy je *Linux je nanic* a taktéž existuje i hanlivé označení pro *Apple Macintosh* – *Macintrash*.

Internetoví uživatelé se těmito slangovými označeními snaží vyjádřit svou nespokojenost či nepřátelskost vůči těmto operačním systémům.

Český ekvivalent: Widle, Wokna, Mikrošrot, Mrkvošrot, Mrkvosoft

Příklad užití českého ekvivalentu:

„Dobrý den, dneska jsem si na sekundární pevný disk nainstalova ubuntu a když zapnu pc tak se mi tabulka kde vyberu OS (tuším že se odborně jmenuje zavaděč)

neukáže Ubuntu vlastně se vůbec tabulka výběru nezobrazí a ve **Widlích** XP ho nemohu najít (patrně protože je to formát ext4)“

(typ zdroje: fórum)

„Od Instalace upgradu na Win8.1 mám svá **Wokna** velice pomalá: Ovládací panely nabíhají pomalu, a vypnutí či restartování je nekonečně dlouhé .- prostě to vždy vypnu natvrdo.“

(typ zdroje: fórum)

Vznik českého ekvivalentu: Motivací pro vytvoření slangových výrazů *Widle* a *Wokna* byla kreativita a jazyková hravost mluvčích. Vznikly přenosem významu, kdy byla původní česká slova *vidle* a *okno* přepsána s přizpůsobením anglickému originálu (Windows – počáteční písmeno „W“). Výrazy jsou v současné době všeobecně známé a používané.

Parodické výrazy pro *Microsoft* vznikly skládáním dvou slov, např. u výrazu *Mikrošrot* to byla první část slova *Microsoft* a slovo *šrot*.

Zajímavostí také je, že v průběhu času vznikla také parodie na jednu z verzí tohoto operačního systému Windows Vista – *Windows jehoVista*. Zde se opět projevuje jazyková hravost a hra se slovy (spojení označení *jehovista* a názvu operačního systému *Vista*).

6. Zjištěné tendence slangových výrazů

6.1 Tendence týkající se tvoření slangových slov souvisejících s informačními technologiemi v angličtině

Během zkoumání slangových slov souvisejících s informačními technologiemi na diskusních fórech a recenzích docházíme k závěru, že se při tvoření anglických slangových výrazů uplatňují všechny výše popsané slovotvorné procesy, některé z nich ve větší a některé v menší míře. Následující kapitola popisuje tyto jednotlivé tendence.

Jedněmi z nejméně používaných variant tvoření slov v anglickém IT slangu jsou přejímání a odvozování. V případě přejímání je to proto, že angličtina jako taková je na internetu vysoce používaná, proto zde není pro přejímání z cizích jazyků tak velká tendence jako například v češtině. Příkladem přejatého výrazu v IT slangu je například výraz *emoji* z japonštiny. V případě odvozování se tak děje proto, že angličtina všeobecně nemá tak velké sklony k používání předpon a přípon jako například čeština, proto není příliš zastoupeno ani při tvorbě slangu.

Častějšími metodami, kterými IT slang vzniká v angličtině, jsou skládání, přenos významu a zkracování. Velmi častá je rovněž konverze. Je však obtížné určit způsob, který se uplatňuje nejčastěji, protože tato práce není kvantitativní analýzou. I přes to je na množství příkladů zde uvedených, které vznikly zkracováním (*app, noob, AFK, LMS, emoticon, n00b, newb, nub, warez*), vidět, že v angličtině se jedná o způsob tvoření s velkou tendencí. Důvodem pro tuto skutečnost může být fakt, že internetoví uživatelé mají potřebu rychlého a stručného vyjádření, protože umožňuje zrychlení komunikace a zjednodušuje tak internetovou komunikaci.

6.2 Tendence týkající se tvoření slangových slov souvisejících s informačními technologiemi v češtině

Během zkoumání slangových slov souvisejících s informačními technologiemi na diskusních fórech a recenzích docházíme k závěru, že nejčastější metodou tvoření slov v současném českém slangu je bezesporu přejímání z angličtiny. Uplatňují se však také všechny ostatní výše zmíněné slovotvorné procesy – kromě konverze, která v češtině není tak častá. Toto ovšem není tvrzením, že se konverze v českém IT slangu neuplatňuje vůbec, tento fakt vzhledem k omezenému množství zdrojových dat dokázat nelze.

Jak již bylo zmíněno výše, na rozdíl od angličtiny, která se vyznačuje přesně opačným trendem, je pro český slang související s informačními technologiemi nejtypičtějším způsobem vzniku právě přejímání z cizích jazyků, a to v naprosté většině právě z angličtiny. Důvody, které tento fakt způsobují, již byly popsány v předchozích částech této práce.

Přejímání slangových slov z angličtiny se děje těmito dvěma způsoby:

1. Slovo je ponecháno ve své původní podobě

Příklady zkoumané v této práci: *nerd*, *noob*, *AFK*, *lag*, *like*, *warez*, *troll*, *bug*, *autorun*. Třebaže jsou tyto výrazy přejaty beze změny oproti původnímu slovu, skloňují se stejně, jako by měly český původ.

2. Slovo je počestěno

Příklady zkoumané v této práci: *appka*, *lajk*, *lagovat se*, *áefká*, *smajlík*.

Z ostatních slovotvorných procesů je pak velmi často užíván zejména přenos významu (ať už se jedná o metaforizaci motivovanou fyzickou podobností či metaforizaci motivovanou expresivitou). Velmi časté je také odvozování, a to díky potřebě češtiny pro morfologickou úpravu slova a jejím obecným tendencím, které byly popsány v teoretické části této práce. Stejně jako v angličtině se také hojně uplatňuje zkracování. Zbylé procesy pro tvoření slangových slov jsou již zastoupeny víceméně rovnoměrně.

6.3 Pronikání slangu do recenzí

Jak je možné vidět na příkladech uvedených v této práci, slang dnes poměrně běžně proniká i do publicistických útvarů, v tomto případě recenzí. Výskyt slangu výrazů v recenzích rozhodně není tak častý jako jeho výskyt na diskusních fórech (ani škála slangových výrazů – recenze jsou formálnějším útvarem, proto není možná tak velká míra expresivity jako na diskusních fórech), přesto rozhodně není neobvyklý. Recenze má totiž za úkol nejen podat kritické hodnocení, ale rovněž také zaujmout čtenáře, proto by její jazyk měl být živý a kreativní. Právě potřeba tohoto kreativního vyjádření způsobuje pronikání slangu do recenzí. Je ovšem přirozené, že jazyk diskusních fór je na tyto výrazy bohatější, právě kvůli své neformálnosti.

Příkladem, na kterém je možné demonstrovat důvody, proč slang do recenzí proniká, může být například tato případová věta:

„Asus Striker II Formula: špičková **základovka** pro Intel s nForce 780i SLI.“

Jedná se o titulky recenze na základní desku počítače. Autor samozřejmě do titulku mohl namísto *základovky* napsat oficiální termín, tudíž *základní deska*, ale tím by nadpis ztratil svou údernost. Je pravděpodobnější, že čtenáře více zaujme nadpis, ve kterém byl použit tento slangový výraz – a to právě proto, že to indikuje fakt, že podobně napsaný bude i zbytek recenze. Obecným pravidlem je, že čtenáře zaujmou spíše články, které jsou úderné a napsané živým jazykem, než články se strohým výčtem odborných termínů.

7. Shrnutí praktické části

Závěrečná kapitola praktické části této bakalářské práce představuje přehled poznatků a tendencí, které byly zjištěny při zkoumání slangu na diskusních fórech a recenzích.

Pokud se jedná o anglický slang související s počítačovými technologiemi, jsou nejčastější způsoby jeho tvoření zkracování a přenos významu. U internetových uživatelů se zde projevuje zejména potřeba stručného a výstižného vyjádření a také jazyková hravost, která je nejviditelnější na příkladech parodických pojmenování operačních systémů – nejen, že existují pro téměř všechny operační systémy, které lze na dnešním trhu najít, ale pro ten nejznámější (Microsoft Windows) jich existuje hned několik. Tento fakt je důkazem skutečnosti, že slang je často expresivní a že jeho uživatelé jeho prostřednictvím častokrát vyjadřují svůj osobní názor či přesvědčení. Zároveň je i ilustračním případem toho, jak se v praxi tvoří synonymní slangové výrazy.

U českého slangu souvisejícího s počítačovými technologiemi je na rozdíl od anglického nejčastějším způsobem tvoření přejímání, a to z angličtiny. V některých případech je to doslovné přejímání, často se však i zde projevuje kreativita a hravost mluvčích, kteří tyto původní termíny různými způsoby počešťují (např. českým fonetickým přepisem – *áefká*, přidáním koncovky – *smajlík* atd.).

V obou jazycích se však projevují i všechny ostatní slovtvorné procesy, a to v míře, kterou práce popisuje v předchozí kapitole. Stejně tak se (jak je ilustrováno na případových větách) v obou jazycích objevují znaky typické pro internetovou komunikaci, jako jsou neúplné věty, nespisovnost, zkratkovitost atd.

Další vlastností, kterou popisuje část teoretická a která se projevila i v části praktické, je dočasnost slangu. Některé výrazy, které se dříve hojně používaly – např. *newbie* – byly časem nahrazeny jinými, které se více používají dnes – zde je to *noob*.

Praktická část této práce tedy ilustruje, že slang má všechny vlastnosti, které byly popsány v části teoretické – synonymitu, citovou zabarvenost, nespisovnost, dočasnost, humor a hravost – a zároveň nastiňuje tendence, které se při tvorbě slangu, souvisejícího s informačními technologiemi, v současné době uplatňují.

Závěr

Cílem této práce byla analýza slangových výrazů a profesionalizmů, používaných na internetových diskusních fórech a v recenzích. Tento závěr shrnuje poznatky, ke kterým vypracování této práce vedlo. Vzhledem k omezenému množství zdrojových dat je však třeba dodat, že veškerá zde prezentovaná tvrzení jsou pouze tendencemi, nikoli pravidly.

V teoretické části tato práce předložila komplexní náhled na teorii *slangu* a *profesionalizmů*. Protože tato část byla obecněji zaměřená než část praktická, pracovala i s jinými odvětvími slangu, než je IT slang, který je hlavním předmětem zkoumání této práce. Práce představila náhled na různé definice pojmu *slang* a na problematiku jejího stanovení. Jelikož se definice odborníků liší autor od autora, předložila tato práce vlastní definici, do které byly zapracovány poznatky a výsledky zkoumání těchto odborníků. Stejný problém se vyskytl také při stanovení definice pojmu *profesionalismus*. V tomto případě se jednalo spíše o problematiku oddělení toho, co je *profesionalismus* a co už je *profesní slang*. Protože je hranice mezi těmito dvěma pojmy opravdu tenká, tato práce jako řešení navrhla to, že vždy není nutné od sebe tyto dva pojmy rozlišovat. Proto již nejsou profesionalizmy v dalších částech práce zmiňovány – jsou zařazeny do skupiny *profesního slangu* a práce tak dále již pracuje pouze s pojmem *slang*.

Teoretická část práce taktéž zkoumala rozdíl mezi *slangem* a dalšími formami jazyka, které s ním sdílejí společné vlastnosti a mohly by tak za něj být laicky zaměňovány – *žargon*, *argot*, *nářečí* a *termín*. Práce vymezila rozdíly mezi těmito formami jazyka a *slangem* a uvedla také znaky, které mají společné.

Důležitým poznatkem, který přinesla teoretická část práce, je to, že se *slang* a taktéž *profesionalizmy* vyskytují pouze na rovině lexikální. Tento fakt je důležitou vlastností a je jednou z věcí, která tyto formy odlišuje od *nářečí* či *argotu* (protože

např. pařížský argot, jak bylo již zmíněno v teoretické části práce, má mimo jiné vlastní gramatiku).

Teoretická práce dále stanovila vlastnosti, které jsou pro slang typické, a jejich existenci doložila na případech přímo z praxe. Došlo také ke shrnutí důvodů, které vedou k tomu, že neustále vznikají nové a nové slangové výrazy.

V praktické části se tato práce věnovala již jen odvětví slangu, souvisejícího s informačními technologiemi. Na příkladech, které byly vybrány tak, aby co nejlépe demonstrovaly rozdíly a podobnosti mezi angličtinou a češtinou, byla provedena analýza tendencí, které se v současné době při tvoření slangu uplatňují.

Jednotlivé slangové výrazy a případové věty byly extrahovány přímo z internetových diskusních fór a recenzí. Z tohoto důvodu případové věty autenticky ilustrují jazyk, který se dnes na internetu používá, a který je velmi specifický a odlišný od jazyka obecného. Práce shrnuje vlastnosti, které tento jazyk má, a jevy, které se v něm nejčastěji vyskytují.

Praktická část rovněž dokázala, že v současné době dochází k průniku slangových výrazů do recenzí. Často se jedná o výrazy, které do obecného podvědomí vejdou právě díky diskusním fórům. Diskusní fóra jsou obecně řečeno méně formální, takže je v nich výskyt slangu častější. Recenze je však útvar neotřelý a kreativní, který se především snaží čtenáře zaujmout, právě z tohoto důvodu dochází k stále častějšímu používání slangových výrazů (které přejímají často od uživatelů diskusních fór). Tento fakt je relevantní pro každého překladatele, protože by se během výkonu svého povolání mohl setkat právě s překladem recenzí. Proto by bylo vhodné, kdyby se překladatel v oblasti IT slangu orientoval alespoň na základní úrovni, a byl tak schopen při překladu zvolit adekvátní řešení.

Práce dále pomocí kvantitativně-kvalitativní analýzy shrnuje, jaké slovtvorné procesy se při tvoření slangu nejčastěji uplatňují v angličtině a jaké v češtině. V angličtině se jako nejpoužívanější slovtvorný proces ukázalo být zkracování. Tento fakt taktéž demonstruje poznatky, ke kterým práce dospěla ve své teoretické části – totiž že jedním z nejdůležitějších důvodů, proč *slang* jako

takový vůbec vzniká, je snaha o zkrácení či zjednodušení již existujících výrazů. Proto se dnes můžeme na internetu setkat s takovým množstvím akronymů, zkratk a zkratkových slov. Práce rovněž také zmiňuje významný vliv, jaký má právě angličtina při tvoření českých slangových výrazů souvisejících s informačními technologiemi. Jedním ze závěrů, které z této práce vyplývají, je právě ten, že je angličtina v současné době nejširočeji používaným a nejdominantnějším jazykem na internetu a že její vliv na češtinu je nezanedbatelný, jelikož většina touto prací zkoumaných slangových výrazů souvisejících s IT byla převzata právě z angličtiny.

Tato práce tedy prokázala, že slang je v současné době živým jazykovým útvarem, díky čemuž vznikají stále nové a nové slangové výrazy. V zájmu každého překladatele by mělo být to, aby se v nich alespoň všeobecně orientoval.

Příloha 1 – Tabulka zdrojů pro slangové výrazy použité v praktické části (typ zdroje je uveden přímo v praktické části)

Termín	Příklad užití	Zdroj
noob	Gonna be starting on Wednesday, playing a tankish type if anyone has a noobie guild or wants someone to friend with.	http://www.mmorpg.com/gamelist.cfm/game/952/view/forums/post/4573666#4573666
noob	IM A HOPELESS LITTLE NOOB.... i started on teon made a scout got to 20 after a month....couldnt afford gear.	http://www.mmorpg.com/discussion2.cfm/thread/54821/GOD-SOME1-HELP-ME-THE-NOOB.html
áfeká	Ať už ten hráč leavne, nebo ať j de áfeká, prosím ať u toho kompu chcípne, ať ho od pc vyhodí matka	https://www.facebook.com/lolczsk/posts/353949701309739
AFKař	UD10 a vsechny raidy před tím mam projíté, ToGC10 (mad skill), ToGC25 to mam 2 bose zabité, bohužel se to moc nechodilo, musela jsem to jít s worldem a to tam byl buď leader nějaký těžký cholerik nebo AFKař a to mě vždycky odradilo (-:	http://coolguild.7u.cz/Forum/viewtopic.php?f=16&t=313&view=next
AFK	My suggestion is opposite, I need AFK mode everywhere(please activate in dungeon as well).	http://forum.r2games.com/showthread.php?116370-afk-mode-should-be-removed-then-it-will-be-a-best-game
AFK	Match the AFK people to other AFK people and let them all AFK together forever.	http://www.reddit.com/r/Warframe/comments/1paurt/people_going_afk_in_game/
lama	na tvym lvlu jsem behal z horsima vecma, to sem spis ja byl lama:) takže NE, nejsi lama:)	http://cz.4story.gameforge.com/forum/topic/2471/1/jsem-lama
noob (cz)	tahle je duvodem proc HC hraci nikdy nekoupi nintendo. tyhle konzole jsou jen pro zensky nebo nooby	http://m.diskuse.tiscali.cz/games/clanek/kid-icarus-uprising-

		recenze-59184/
app	That's largely a factor of the OS being newer than iOS and Android, and developers are more concerned about getting a version 1 of their app in the Windows Store than including every little feature.	http://www.pcmag.com/slideshow/story/314318/10-must-have-windows-phone-apps
app	To those not emoji-literate, Yelp has created a new feature for its mobile app which allows users to search local businesses and restaurants using solely emojis.	http://www.telegraph.co.uk/technology/mobile-app-reviews/10754235/Yelp-enables-search-by-emoji.html
emoji	Combinations of emojis can be entered for multiple keyword searches. For example, inputting a salsa dancer emoji coupled with a beer icon will result in places facilitating both dancing and food.	http://www.telegraph.co.uk/technology/mobile-app-reviews/10754235/Yelp-enables-search-by-emoji.html
appka	potreboval bych appku , kam bych zadal licence s expiracni dobou a pak, treba mesic predem, by mi poslala noticku, ze licence za mesic vyprsi? Nemate nekdo nejaky doporučení?	http://www.abclinuxu.cz/poradna/linux/show/385495
apka	Je mozne stahnout nejakou apku na zamknuti pozadovanych aplikaci atd..? Napr. SMS, kontakty, atd....	http://forum.iphone.cz/viewtopic.php?f=69&t=66823
smajlík	Ve skutečnosti to poznáme jednoduše, ale když je každý na jedné straně internetu a komunikujeme na dálku, nerozlišujeme výraz tváře. A tady nastupuje smysl života malých stvoření, které si říkají smajlíci..	http://www.deskovehry.com/s-pribehem/1135/recenze-smajlici-vsechny-emoce-v-jedne-karetni-hre
smajlík	Myslím si ,že by se k některým případům hodil blicí smajlík.	http://www.zing.cz/forum/viewtopic.php?f=11&t=1346
smiley	Just thought I'd let you all know I added in some new smiles additionally if anyone has some more they want added to the site just post it here and it might get added if it's cool	http://chf.ucoz.com/forum/56-3200-1
emoji	Let tiny pictures do the talking for you in Swiftkey's latest beta which adds emoji and a new row of numbers.	http://www.cnet.com/news/hearts-stars-and-pizza-swiftkey-

		gets-emoji/
windoze	and when you can look past those issues, to me, windoze seems like a decent os (although it has been a half-year since i booted my windoze partition, so i may have forgotten some things). so what is it about micro\$oft that makes all us linux users hate it?	http://ubuntuforums.org/showthread.php?t=658118
winblows	This stupid thing almost destroyed my HDD. Thanksfully on my left hand I hold the Ubuntu USB. And the Winblows story ends here...	http://forums.linuxmint.com/viewtopic.php?f=58&p=801144
widle	Dobrý den, dneska jsem si na sekundární pevný disk nainstaloval ubuntu a když zapnu pc tak se mi tabulka kde vyberu OS (tuším že se odborně jmenuje zavaděč) neukáže Ubuntu vlastně se vůbec tabulka výběru nezobrazí a ve Widlich XP ho nemohu najít (patrně protože je to formát ext4)	http://www.zive.cz/poradna/dual-boot-widle-xp-a-ubuntu-neni-videt-pri-startu-pc/sc-20-cq-509762/default.aspx?consultanswers=1
wokna	Od Instalace upgradu na Win8.1 mám svá Wokna velice pomalá: Ovládací panely nabíhají pomalu, a vypnutí či restartování je nekonečně dlouhé .- prostě to vždy vypnu natvrdo.	http://forum.zive.cz/viewtopic.php?f=1932&t=1212201
like	Basically, Facebook is offering up a set of widgets — it calls them Social Plug-ins — that you can drop into any web page to make that page more “Facebooky.” There’s a Like button, a Recommendations widget that shows what other pages people’s friends are reading, an Activity Stream widget that shows a simplified version of the visitor’s personal Facebook news feed, and a Facebook Bar, a toolbar site owners can float at the bottom of the screen that serves all of these things at once.	http://www.webmonkey.com/2010/04/adding-facebook-like-buttons-to-your-site-is-damn-easy/
like	I am considering the idea of doing some book covers in the future as I grow with photos and designing, so I would appreciate any new likes at the page. :)	http://nanowrimo.org/forums/marketing-self-promotion-and-stuff-for-sale/threads/123095
lajk	Začal jsem překládat MOD, který uživatelům umožní lajknout příspěvky. Problém je právě se slovem "Like", protože nevím, jak ho přeložit.	http://www.phpbb.cz/viewtopic.php?t=22139
lajk	Ahoj, prosím, kdo má fejs, tak lajk sem na odkaz:	http://herniserver.cz/wow/forum/viewtopic.php?f=63&t=3739

warez	the problem with your poll is that anyone who answers that they use warez can be construed as advocating their use, thereby violating the AUP and the Forum rules.	http://forum.videohelp.com/threads/122689-A-Warez-Question
warez	You broke the rules by discussing a warez group and seemingly one of their movies, in the general subjects. That's advocating warez no matter what your intention was. If it even looks like warez it then involves videohelp.	http://forum.videohelp.com/threads/231444-A-question-of-warez
warez (cz)	Vetsina z vas jiste zna free informacni weby nesouci v nazvu release a neco nebo warez a neco ... posledni dobou se kazdej kopiruje mezi sebou a vyrojilo se techto predevsim blogu hned nekolik desitek. Co si myslite o faktu (hlavne starsi rocniky) ze warez je dnes uz tak jednoduse dostupny?	http://forum.doupe.zive.cz/viewtopic.php?f=503&t=502684
warez	Nový projekt 31s má ambici toto částečně napravit. Jde na to přitom nestandardní cestou za využití stávajícího stavu warezového sdílení – kdo chce sdílet, může si udělat svou kopii doplněnou filmem o výzvu k dobrovolné platbě, a tu dále legálně sdílet.	http://www.zive.cz/clanky/31scz-legalizace-sdileni-filmu-a-provize-k-tomu/sc-3-a-171139/default.aspx
sekat se	ze dne na den se mi stalo, že se mi v některých chvílích začal sekat obraz (v hrách zejména, případně když chci na ploše přesunout ikonu z jednoho místa na druhé). Sekání je takové chvilkové asi půl vteřinové zamrznutí, celkem intenzivní.	http://www.zive.cz/poradna/seka-se-mi-neobvykle-pocitac/sc-20-cq-492418/default.aspx?consultanswers=1
lagovat se	Nástrojů, snažících se redukovat nebo dokonce odstranit nejrůznější lagování, které se při běhu Android zařízení čas od času vyskytují, je celá řada.	http://droidnet.cz/2013/01/29/lagfix-dalsi-lek-na-lagovani-androidu/
laggy	I do not know why since friday-februray-17-2012 my computer has been laggy. first when i try to watch youtube in hd (normaly it work fine and everything) but it just has lag spikes but its fine now (saturday-fedruray-18-2012) but when i try to play any games tf2, red nation, or nfs it laggs still.	http://www.tomshardware.co.uk/forum/336910-31-computer-laggy-video-spike
laggy	My PC is suddenly slow and laggy, and occasionally it stops responding when I am online.	http://www.techspot.com/community/topics/pc-suddenly-slow-lagging-stops-responding.169935/

mobo	Will This RAM Work? / How do I find out if my Mobo can support High Density?	http://www.tomshardware.co.uk/answers/id-2034666/ram-work-find-mobo-support-high-density.html
mobo	my mobo has 2 pci x16 slots, does that mean it can support sli config for graphics cards? and is there some special cord or adaptor i need to enable SLI? if so, where can i buy this?	http://www.tomshardware.co.uk/answers/id-2068978/mobo-support-sli.html
základovka	Asus Striker II Formula: špičková základovka pro Intel s nForce 780i SLI	http://pctuning.tyden.cz/hardware/zakladni-desky/10123-asus_striker_ii_formula-spickova_zakladovka_pro_intel_s_nforce_780i_sli
základka	Ta základka má sice osazené dva PCIe 16x sloty, ale když se to použije v CrossFire režimu s dvěma grafárnama, tak to jede jen jak kdyby to byly x8 sloty.	http://www.czc.cz/asus-p5w-intel-975x/53183/produkt/2f8g1c2kj6hegbh219890vn8r5/diskuse
dinosaur	Upgrade or SLI my dinosaur? So I built my computer in 07. I chose the best bang for the buck components of the day. Second to best if you will.	http://www.tomshardware.co.uk/forum/285400-33-upgrade-dinosaur
dinosaur	A Cheap, CHEAP, upgrade to a dinosaur.Hey a friend of mine was running an ancient eMachine T2682 with 256 mb of RAM and a 2.6 Ghz celeron. The processor died in it and she needs her computer for school.	http://www.tomshardware.co.uk/forum/264189-28-cheap-cheap-upgrade-dinosaur
stařík	Říkal jsem jsi,že je to už stařík,že na to má právo.Před 3 dny stařík odešel takže jsem ho odpojil,ale ted to samé začalo dělat i na mé LG.	http://forum.cnews.cz/viewtopic.php?p=329413
vykopávka	Zdravím lidi mám problém se starým PC na kterém běží čistá instalace WinXP (ovladače jsou všechny aktuální). Problém je takový že například někdy surfuju po netu a zničeho nic se PC jakoby vypne na monitoru začne blikat Power Saving Mode, a v PC to zapípá a začne tam něco	http://pc.poradna.net/q/view/1198734-problem-se-starym-pc?page=r1207636

	cvakat. po pár restartech to opět jede. Mám takový pocit že některá z komponent je před smrtí (je to přece jen solidní vykopávka).	
--	--	--

Resumé

The aim of this Bachelor's thesis was to examine the specific language, slang terms and professional language occurring on internet forums and reviews both in English and Czech. This analysis was supposed to determine the differences between the two languages and also the things that they have in common in relation to IT related slang. This analysis used theoretical bibliographic resources – such as slang dictionaries or papers on lexicology – both in English and Czech. The resources used include also the internet resources, especially in the practical part.

The theoretical part of the thesis examined slang from the general point of view – i. e. not only IT slang but also student slang, prison slang etc. The aim of this was to have a broad view on slang and to determine some of the general rules. This thesis determined the rules for the word formation of slang, its specific features and also reasons why it is created in the first place. An especially problematic issue was the determination of the definition of slang because it differs from one theoretician to another. This is why this thesis presents a different definition – one that includes the knowledge of the theoreticians and also adds its own summary.

Regarding the professional language, this thesis also examines the issue of determination of its definition. Because the line between the professional language and professional slang is very blurred, this thesis presents a solution – it is not always necessary to distinguish between these two concepts and therefore only the term professional slang is used hereinafter.

The theoretical part also examines the issue of internet forums, reviews and language. The reason why the forums and reviews were chosen is quite simple – in case of the forums it's because they contain all the features specific for internet language and slang (it is all because they are created by the users themselves, who might be experts but also laymen) and as for the reviews it is because their aim is to attract the attention of the readers – this is why the language is very vivid and also why the slang terms are used.

The practical part of the thesis focuses on IT slang only. The specific examples were chosen to show the differences and similarities between English and Czech. Along with the meaning of each specific slang term, the origin of the term and its Czech equivalent (and also the origin of the Czech equivalent) is shown in every case. The aim of this is to illustrate the tendencies of the slang terms formation on specific examples and also to compare the differences between the two languages and to show the similarities. The thesis also presents the summary of the most common word formation processes. In Czech it is borrowing from English (which is caused by the fact that English is the most common language on the internet) and in English it is clipping (caused by the need to concise expression – as mentioned in the theoretical part). However, due to the limited amount of source data, this cannot be considered as a fixed rule, only as a tendency.

The sentences, extracted directly from the forums and reviews, also show the language of the internet in practice. Its features, determined in the theoretical part, are presented on examples (features such as short sentences, lowercase letters at the beginning of sentences, smileys etc.).

The practical part of the thesis has also proved to be beneficial for translators – it is not likely that they will have to translate internet forums but it is more likely that they will get a job to translate an IT related review. And because it is more and more common that slang appears in reviews too (because of the need for modern and vivid expression), it is very useful for every translator to have at least a general knowledge of IT slang.

This thesis has therefore determined some of the general tendencies and rules in slang in the theoretical part and then proved their existence in the practical part (and presented it on examples extracted directly from the forums and reviews). It also examined the most common word formation processes in both languages and the differences and similarities between the languages in general.

Bibliografie

BURDOVÁ, Veronika. *Student slang: diplomová práce*. Brno: Masarykova Univerzita, 2009. 90 s., 2 příl. Vedoucí diplomové práce Mgr. Radek Vogel, Ph.D.

ČERNÝ, Jiří. *Úvod do studia jazyka*. 2. vyd. Olomouc: Rubico, 2009. 248 s.

DOČEKALOVÁ, Markéta. *Tvůrčí psaní pro každého: jak psát pro noviny a časopisy, jak vymyslet dobrý příběh, praktická cvičení*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 152 s.

EYTO, John – SIMPSON, John. *The Oxford Dictionary of Modern Slang*. 1. vyd. Oxford: Oxford University Press, 2008. 480 s.

GREPL, Miroslav et al.. *Příruční mluvnice češtiny*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1995. 799 s.

HAVRÁNEK, Bohuslav a Alois JEDLIČKA. *Česká mluvnice*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1986, 562 s.

HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. 1. vyd. Ostrava: Profil, 1979. 170 s.

HUBÁČEK, Jaroslav. *Výběrový slovník českých slangů*. 1. vyd. Ostrava: Filozofická Fakulta OU, 2003. 252 s.

HUDDLESTON, Rodney a Geoffrey K. PULLUM. *A Student's Introduction to English Grammar*. 3. vyd. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 312 s.

KATAMBA, Francis. *English Words*. 1. vyd. Londýn: Routledge, 1994. 282 s.

MATIELLO, Elisa. *An Introduction to English Slang: A Description of its Morphology, Semantics and Sociology*. 1. vyd. Monza: Polimetrica Publisher, 2008. 320 s.

POŠTOLKOVÁ, Běla – ROUDNÝ, Miroslav – TEJNOR, Antonín. *O české terminologii*. 1. vyd. Praha: Polygrafia, 1983. 119 s.

PEPRNÍK, Jaroslav. *English Lexicology*. 3. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. 186 s.

ROSENBAUM, Oliver. *Anglicko-český slovník internetu*. 1. vyd. Praha: Ivo Železný, 1997. 232 s.

SUK, Jaroslav. *Několik slangových slovníků*. 1. vyd. Praha: Inverze, 1993. 138 s.

VITOVSKÝ, Antonín. *Anglicko český a česko anglický výkladový slovník internetu*. 1. vyd. Praha: Antonín Vitovský – AV Software, 2004. 300 s.

Internetové zdroje:

Oxford Dictionaries [online]. © 2014 [cit. 01 . 05. 2014]. Dostupné z <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/emoji>.

Know Your Meme [online]. © 2014 [cit. 01 . 05. 2014]. Dostupné z <http://knowyourmeme.com/memes/noob>.

ABZ slovník cizích slov [online]. © 2014 [cit. 01 . 05. 2014]. Dostupné z <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/lama-lamer>

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá profesionalizmy a slangovými výrazy z oblasti informačních technologií, používanými především na internetových diskusních fórech a v recenzích (týkajících se informačních technologií). V teoretické části se práce věnuje slangu a profesionalizmům z obecného hlediska a zkoumá různé přístupy k jejich definici. Práce také zkoumá různé druhy slangu a soustředí se také na jeho tvoření, a to jak v češtině, tak v angličtině. V kapitole věnované tvoření slangu se rovněž věnuje způsobu, jakým čeština přejímá slangové výrazy z angličtiny.

V praktické části se práce soustředí na konkrétní odvětví slangu – slang z oblasti informačních technologií. Prostřednictvím vybraných slangových pojmů extrahovaných přímo z diskusních fór a recenzí zkoumá současné trendy ve vývoji a tvoření slangu a porovnává anglický přístup s přístupem češtiny. Součástí práce je také příloha ve formě tabulky s extrahovanými slangovými výrazy, jejich zdroji a kontextem, ve kterém byly v každém konkrétním případě použity.

Klíčová slova:

slang, profesionalizmy, internetová diskusní fóra, recenze, internet, informační technologie, terminologie

Abstract

This Bachelor's thesis focuses on IT related professionalisms and slang taken primarily from internet newsgroups and reviews (concerning IT). The theoretical part of the thesis focuses on slang and professionalisms from a general perspective and deals with different approaches to their definition. The thesis also examines different kinds of slang and its formation, both in English and Czech. In the chapter on the formation it also deals with the way Czech adopts slang expressions from English.

The practical part of the thesis is focused on a specific kind of slang – IT related slang. Through selected slang expressions, extracted directly from the newsgroups and reviews, the thesis examines the current trends in the development and formation of slang and also compares Czech and English approaches to slang. The thesis also includes an attachment in a form of a table containing the extracted slang expressions, their source and context in which they were used in each particular case.

Keywords:

Slang, professionalisms, internet newsgroups, forums, review, internet, information technology, terminology